

ROLUL ÎNVĂȚĂRII ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE A ÎNTREPRINDERII ÎN CONTEXTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

THE ROLE OF LEARNING ECONOMIC AND FINANCIAL ANALYSIS OF THE ENTERPRISE IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE

CZU: [378.147:658.155]:551.588

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2025.27>

CHIRILOV Nelea

Academia de Studii Economice din Moldova, chirilov.nelea.vladimir@ase.md

ORCID ID: 0000-0003-4979-46331,

RENCECI Diana

Academia de Studii Economice din Moldova, renceci.diana@ase.md

ORCID ID: 0000-0003-3535-7010

Abstract. The economic and financial analysis carried out in the context of climate change must allow the adoption of tactical and strategic decisions, and establish some financial forecasts that will be based primarily on data and information from the financial statements of the enterprise, but will not be limited to them. Therefore, the economic and financial analysis aims to assess how the enterprise manages its impact on the environment and society, while ensuring the development and economic prosperity of the enterprise in the long term. Based on this fact, we consider that the role of economic and financial analysis in the context of climate change and sustainable development must address and encompass sustainability: environmental, social and economic.

Keywords: economic and financial analysis, climate change, sustainability, ESG (Environment, Social, Governance).

JEL Classification: M40, M41, M49

Introducere. În contextul actual, este necesar ca întreprinderile din Republica Moldova să depună eforturi suplimentare pentru a se alinia tuturor solicitărilor generate de factorii economici, sociali, politici, tehnologici etc. Mediul de afaceri trebuie să acorde o atenție sporită analizei economico-financiară din cadrul raportării financiare, indiferent dacă informațiile aparțin mediului intern al entității sau mediului extern, pentru a utiliza informația cât mai eficient, prin alinierea la noile standarde și cadre legislative naționale și internaționale.

În ultima perioadă, impactul schimbărilor climatice, digitalizării dar și a orientării spre o activitate sustenabilă se resimte la nivelul operațiunilor de zi cu zi a întreprinderilor autohtone, aspect care schimbă toate domeniile de activitate. Așadar, analiza economico-financiară a evoluat tot mai mult, din ce în ce mai multe categorii de întreprinderi având obligația de a efectua analize cu informații non-financiare, acestea devenind tot mai complexe, pentru o mai bună transparență și comparabilitate.

Conținut. Analizarea în ansamblu a activității întreprinderii în contextul schimbărilor climatice, în funcție de natura performanțelor economico-financiare, sau pe structuri organizatorice, presupune utilizarea unui complex de metode, tehnici și procedee, respectiv a unei metodologii de analiză. Așadar, analiza economico-financiară utilizează o serie de metode, tehnici și procedee specifice sau împrumutate din domeniul altor științe menite să contribuie la realizarea obiectului ei, și anume, metode ale analizei calitative și metode ale analizei cantitative [1], [2], [3].

În acest context, analiza economico-financiară trebuie să colecteze mai multe informații, cum sunt: informații generale pe plan economic, fiscal și monetar; informații asupra sectorului de care aparține întreprinderea; informații de ordin juridic, economic, social și mediul asupra întreprinderii [1], [2], [3]. Remarcăm că, informațiile sunt diverse, unele sunt obligatorii și publice, altele sunt date numai cu ocazia analizelor interne sau externe întreprinse periodic sau la cerere.

Elaborarea analizei economico-financiare vizează adaptarea obiectivelor sale cerințelor diverșilor utilizatori, în funcție de aspectele specifice domeniului de interes. Aceste categorii de utilizatori în condițiile schimbărilor climaterice pot adopta decizii privind: gestiunea întreprinderii, cumpărarea sau vânzarea de titluri, acordarea sau refuzul unui credit, achiziția totală sau parțială a întreprinderii etc. Principalii utilizatori ai rezultatelor analizei economico-financiare sunt prezentați în figura 1.

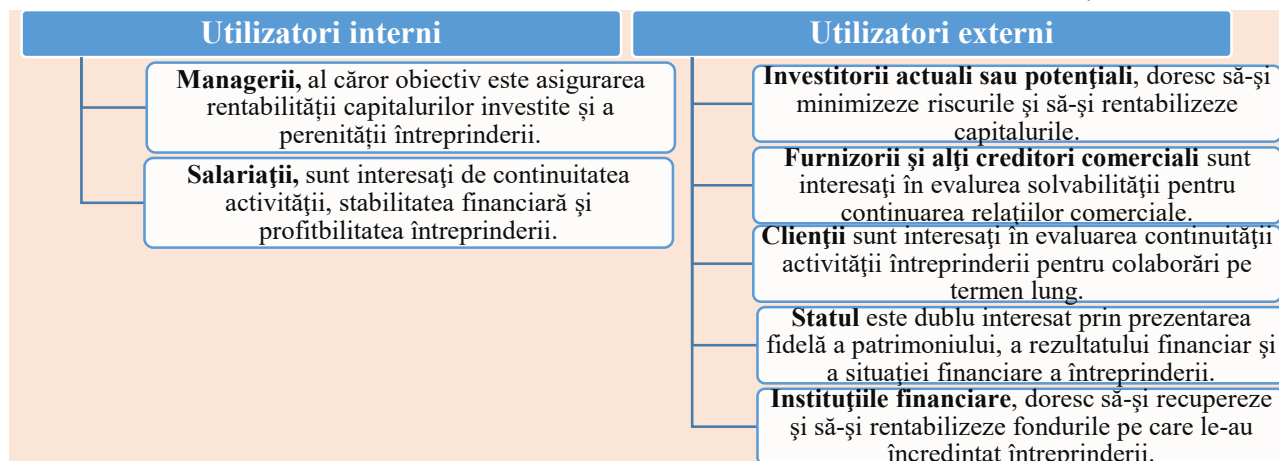

Figura 1. Utilizatorii informațiilor analizei economico-financiare

Sursa: elaborat de autor în baza generalizării surselor bibliografice [1], [2], [3], [5]

O altă responsabilitate care este în sarcina analizei economico-financiare față de utilizatorii săi este de a comunica obiectivele și performanțele legate de sustenabilitate:

- *Utilizatorilor interni*, privind promovarea colaborării în ceea ce privește transformarea organizațională sustenabilă, asigurându-se că managerii, angajații, procesele și noile tehnologii funcționează împreună în mod eficient.
- *Utilizatorilor externi*, privind asigurarea conformității cu standardele de reglementare privind nevoile de sustenabilitate, furnizarea unei raportări transparente prin sisteme eficiente de colectare și analiză a datelor, identificarea și cuantificarea expunerii financiare la riscurile ESG etc.

Toți utilizatorii sunt interesați de potențialul viitor al întreprinderii și de riscul asociat acestuia. Astfel, performanțele precedente constituie adesea un barometru util pentru evaluarea performanțelor viitoare. De aceea, orice utilizator/partener al întreprinderii este interesat să cunoască trendul vânzărilor, a cheltuielilor, a rezultatelor financiare, a cash-flow-ului, a duratei de recuperare a investiției, a impactului schimbărilor climaterice etc. Aceste trenduri oferă o imagine completă asupra performanțelor manageriale trecute și pentru evaluarea performanțelor viitoare ale întreprinderii.

Analiza economico-financiară are un loc important în raportarea cu privire la sustenabilitate, care reprezintă o practică de măsurare și de comunicare a performanței organizaționale în vederea atingerii obiectivului de dezvoltare durabilă în fața părților interesate interne și externe.

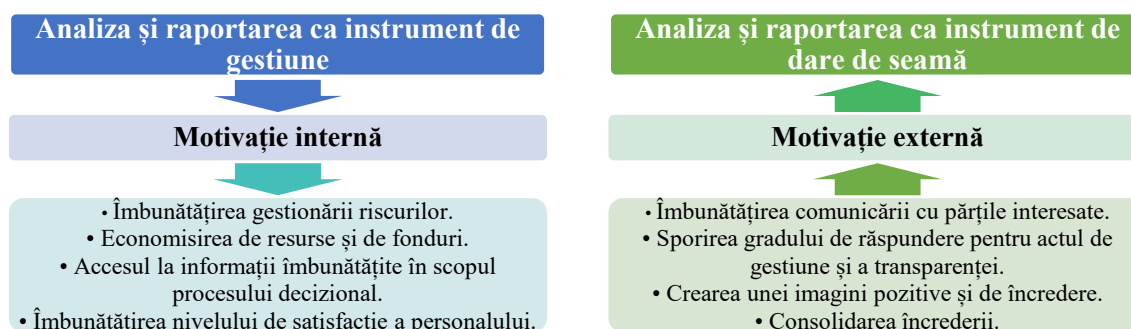

Figura 2. Motivații interne și externe pentru analiza economico-financiară și raportarea cu privire la sustenabilitate

Sursa: elaborat de autor în baza generalizării informației prezentate de Curtea de Conturi Europeană [4]

Informațiile prezentate în figura 2, arată că analiza și raportarea cu privire la sustenabilitate este un instrument atât de management, cât și de dare de seamă [4]. Aceasta presupune analiza și raportarea cu privire la modul în care o întreprindere ține seama de aspectele legate de sustenabilitate în cadrul operațiunilor sale, de impactul său asupra mediului și de impactul său social și economic.

Prin impunerea obligației ca întreprinderile să analizeze și raporteze cu privire la principala lor performanță, poate fi sporit gradul de transparență și de răspundere pentru actul de gestiune și se pot oferi orientări cu privire la guvernanta și la comportamentul etic.

Analiza economico-financiară în procesul raportării cu privire la sustenabilitate realizează o seamă de funcții: funcția informațională a utilizatorilor/partenerilor întreprinderii; funcția de evidențiere a relațiilor cauză-efect; funcția de evaluare – apreciere a potențialului tehnico-economic a întreprinderii; funcția de fundamentare a deciziilor economice de către utilizatorii/partenerii întreprinderii; funcția de realizare a gestiunii eficiente a patrimoniului și a conexiunii cu mediul exterior economico-financiar. Realizarea funcțiilor identificate presupune exercitarea tuturor atributelor conducerii (planificare, antrenare, organizare, coordonare, control) iar fiecare dintre aceste atribute se realizează prin intermediul analizei. Analiza economico-financiară necesară managementului întreprinderii în contextul schimbărilor climatice are în vedere acele aspecte susceptibile de a ameliora gestiunea și rezultatele întreprinderii, urmărindu-se astfel:

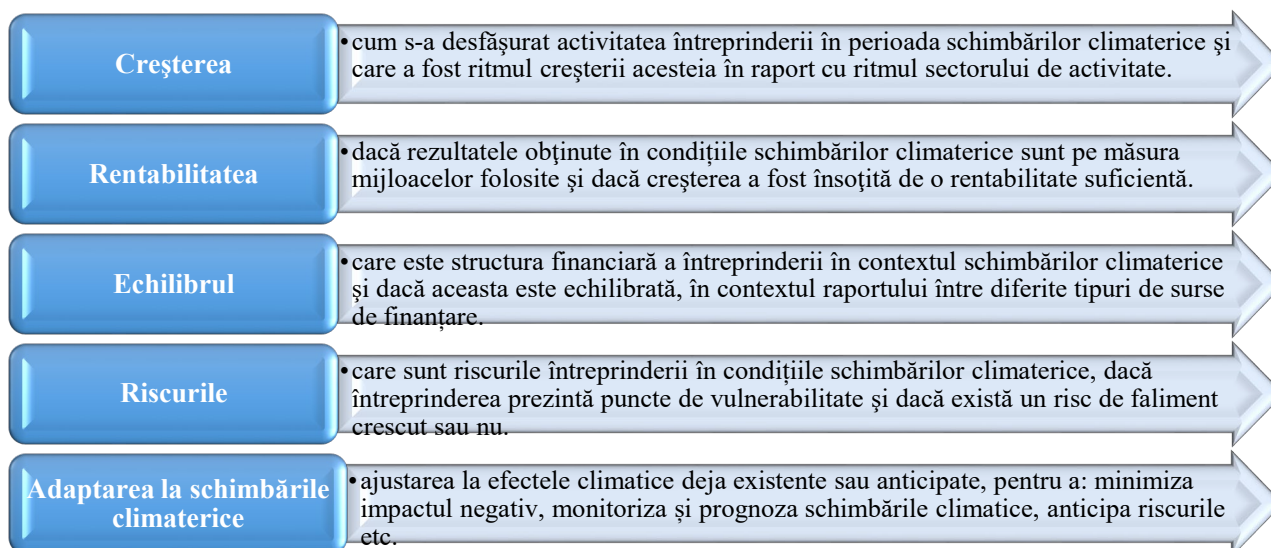

Figura 3. Poziția analizei economico-financiară în managementul schimbărilor climatice

Sursa: elaborat de autor în baza generalizării surselor bibliografice [1], [2], [3], [5]

Informația din figura 3, sugerează că pentru a atinge obiectivele ESG pe termen lung, analiza economico-financiară trebuie să îndeplinească patru roluri: rol strategic, rol catalizator, rol integrator și rol de comunicator transparent și eficient.

Concluzii. În concluzie, pe măsură ce riscurile și oportunitățile financiare legate de schimbările climatice devin un aspect important pe agenda strategică a întreprinderilor, analiza economico-financiară capătă un rol mai important. În plus, atunci când întreprinderile introduc factorii de sustenabilitate în deciziile de afaceri, analiza economico-financiară trebuie să acorde atenție priorităților specifice ale întreprinderii, precum și diverselor aspecte și interese naționale și internaționale. De asemenea, aceasta trebuie să analizeze potențialul impact al climei asupra afacerii întreprinderii și să pregătească diferite decizii, precum și măsurile de siguranță ale întreprinderii pentru fiecare dintre aceste decizii.

Referințe bibliografice.

1. Anghel, V. Robu, I. Lala-Popa, (coord.), 2022, *Tratat de analiză economico-financiară*. București: Editura Academiei Române.
2. Monica Petcu, Maria Iulia Sobolevschi-David, Ion Anghel, Eduard Dinu, 2023, *Economic-financial analysis*. Bucharest: Economic Publishing House.
3. Țiriulnicova N. (coord.) ș.a., 2011, *Analiza rapoartelor financiare*. Ed. a II-a, revăzută. Chișinău: Asociația Obștească „ACAP RM”.
4. https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rcr_reporting_on_sustainability/rcr_reporting_on_sustainability_ro.pdf
5. Universitatea de Vest din Timișoara <https://uvt.ro>

The authors acknowledge the financial assistance provided by UEFISCDI, the programme PN IV Complex Bilateral Projects with the Republic of Moldova, under the grant "CLIMATE REPORTING AND ITS ROLE IN ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A MULTI-DIMENSIONAL APPROACH TO DRIVERS, OBSTACLES AND POSSIBLE OUTCOMES", CLEAR-INNOVATE, PN-IV-PCB-RO-MD-2024-0221; financing contract 37PCBROMD/2025.